
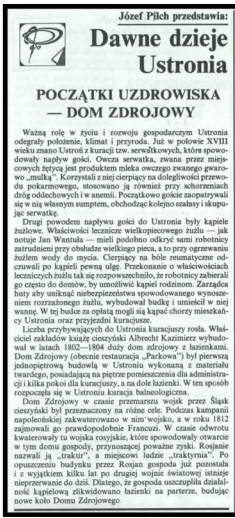

<p>Logotyp</p> 	<p>Nazwa instytucji</p> <p>Muzeum Ustrońskie</p>	
<p>Tytuł jednostki / publikacji / fotografii</p> <p>Józef Pilch przedstawia: Dawne dzieje Ustronia. Początki uzdrowiska – Dom Zdrojowy, „Gazeta Ustrońska”, 8 – 21 lipca 1990, nr 4, s. 5.</p>		
<p>Ilość stron oryginału</p> <p>1</p>	<p>Ilość skanów</p> <p>1</p>	<p>Liczba plików publikacji</p> <p>1</p>
<p>Autor</p> <p>Józef Pilch</p>	<p>Wydawnictwo / zakład fotograficzny</p> <p>Rada Miasta Ustroń</p>	<p>Skan okładki</p>
<p>Miejsce wydania</p> <p>Ustroń</p>	<p>Rok wydania / Data powstania</p> <p>1990</p>	
<p>Sygnatura</p> <p>---</p>	<p>Rodzaj zasobu (np. zdjęcie, czasopismo itp.)</p> <p>Czasopismo</p>	
<p>Wymiary (wys x szer)</p> <p>9,5 x 21 cm</p>	<p>Stan zachowania</p> <p>---</p>	<p>Charakterystyka skanowanego obiektu</p> <p>Artykuł opisujący początki uzdrowiska ustroniańskiego, pierwsze metody kuracyjne stosowane na tym terenie oraz okoliczności powstania i pierwsze lata działalności Domu Zdrojowego w Ustroniu.</p>
<p>Hasła przedmiotowe (okres historyczny, postacie, miejsce)</p> <p>XIX wiek, Józef Pilch, Jan Wantuła, Albrecht Sasko – Cieszyński, Ustroń,</p>		
<p>Hasła tematyczne (np. miasto, przemysł, kuznia, letnicy itp.)</p> <p>kultura, historia, Śląsk Cieszyński, Austro – Węgry, „Gazeta Ustrońska”, popularyzacja wiedzy, regionalizm, dawny Ustroń, uzdrowisko, letnicy, Dom Zdrojowy, Hotel Kuracyjny w Ustroniu, wojny napoleońskie, żętyca, żużel,</p>		
<p>Prawa autorskie</p> <p>---</p>		

Józef Piłch przedstawia:

Dawne dzieje Ustronia

POCZĄTKI UZDROWISKA — DOM ZDROJOWY

Ważną rolę w życiu i rozwoju gospodarczym Ustronia odegrały położenie, klimat i przyroda. Już w połowie XVIII wieku znano Ustroń z kuracji tzw. serwatkowych, które spowodowały napływ gości. Owcza serwatka, zwana przez miejscowych żętycą jest produktem mleka owczego zwanego gwarowo „mulką”. Korzystali z niej cierpiący na dolegliwości przewodu pokarmowego, stosowano ją również przy schorzeniach dróg oddechowych i w anemii. Początkowo goście zaopatrywali się w nią własnym sumptem, obchodząc kolejno szafasy i skupując serwatkę.

Drugim powodem napływu gości do Ustronia były kąpiele żuźlowe. Właściwości lecznicze wielkopieczowego żuźlu — jak notuje Jan Wantuła — mieli podobno odkryć sami robotnicy zatrudnieni przy obsłudze wielkiego pieca, a to przy ogrzewaniu żuźlem wody do mycia. Cierpiący na bóle reumatyczne odczuwali po kąpieli pewną ulgę. Przekonanie o właściwościach leczniczych żuźlu tak się rozpowszechniło, że robotnicy zabierali go często do domów, by umożliwić kąpiel rodzinom. Zarządca huty aby uniknąć niebezpieczeństwa spowodowanego wynoszeniem rozrzązonego żuźlu, wybudował budkę i umieścił w niej wannę. W tej budce za opłatą mogli się kąpać chorzy mieszkańcy Ustronia oraz przyjezdni kuracjusze.

Liczba przybywających do Ustronia kuracjuszy rosła. Właściciel zakładów książe cieszyński Albrecht Kazimierz wybudował w latach 1802—1804 duży dom zdrojowy z łazienkami. Dom Zdrojowy (obecnie restauracja „Parkowa”) był pierwszą jednopiętrową budowlą w Ustroniu wykonaną z materiału twardego, posiadającą na piętrze pomieszczenia dla administracji i kilka pokoi dla kuracjuszy, a na dole łazienki. W ten sposób rozpoczęła się w Ustroniu kuracja balneologiczna.

Dom Zdrojowy w czasie przemarszu wojsk przez Śląsk cieszyński był przeznaczony na różne cele. Podczas kampanii napoleońskiej zakwaterowano w nim wojsko, a w roku 1812 zajmowali go prawdopodobnie Francuzi. W czasie odwrotu kwaterowały tu wojska rosyjskie, które spowodowały otwarcie w tym domu gospody, przynoszącej poważne zyski. Rosjanie nazwali ją „traktir”, a miejscowi ludzie „traktyrnia”. Po opuszczeniu budynku przez Rosjan gospoda już pozostała i z wyjątkiem kilku lat po drugiej wojnie światowej istnieje nieprzerwanie do dziś. Dlatego, że gospoda uszczupliła działalność kąpielową zlikwidowano łazienki na parterze, budując nowe koło Domu Zdrojowego.